

Jõgevahe pere sai aastal, mil tal täitub 20. tegevusaasta, tõeliselt kõrge tunnustuse. Nimelt austati seda toredat kollektiivi Kultuuripärl 2007 tiitliga. Folklooriselts Jõgevahe Pere, on tantsude, laulude, pillilugude ja rahvakommetega viinud oma loomingulist sõnumit paljudesse Eestimaa paikadesse, samuti mitmetesse välisriikidesse.

1988. aasta 16. veebruaril toimus Jõgeva rajooni kultuurimajas Talutareõhtu ansambliga Kukerpillid. Kaasa löömas oli rahvast kogu Jõgevamaalt. Koosviibimise juhatas aga sisse rahvarõivastes seltskond, kes sidus ka pidu tervikuks, hoidis üleval rõõmsat ja ülevat meeleolu. See oli Jõgeva ja selle ümbruse kultuuritöötajatest ühendus nimega Jõgevahe pere.

“Legendi järgi kutsuti Jõgeva küla ammustel aegadel Jõgedevahe külaks, hiljem aga Jõgevahe külaks. Nii võtsimegi folklooriseltsile nimeks Jõgevahe pere, sest tahame märku anda sellest, et oleme nende eestlaste järeltulijad, kes kunagi Pedja kaldal elasid ja töötasid, laulu ja tantsu löid ning et Jõgeva linn pole sündinud mitte tühjale kohale,” kõneles Jõgevahe pere pereema Airi Rütter, kes on 20 aastat olnud folklooriseltsi kunstiline juht.

Korraldati klukareid ja jaskareid

Algul kujutaski Jõgevahe pere sõna otsese mõttes perekonda, mille liikmeteks ka pereisa ning suuremad ja väiksemad lapsed. Varsti korraldas Jõgevahe pere Jürikuu klunkari ja Kuremaa lossi õues muinasmaakonnale Vaiga pühendatud folklooripeo Vaiga jaskar. Nii klunkariks kui ka jaskariks kutsuti erinevate aegade simmaneid Jõgeva kandis. Vaiga jaskar kujuneski traditsiooniliseks rahvakultuuri sündmuseks, mida tänaseni korraldatud seitse korda.

Kõik põlvkonna üheskoos

Praegu tegutsevad MTÜ Jõgevahe Pere koosseisus erinevad tantsu- ja muusikakollektiivid, kelle ideeks on jäänud tuvega ja püsiva folkloorisideme loomine kunagiste ja tänaste põlvkondade vahel.

Jõgevahe Peres tantsivad erinevates rühmades seeniorid, naised, noorikud ja neiu.

“Me ei õpi mitte ainult tantsude tehnikat, vaid peame olulisteks kunagiste tantsude elustamist, mistõttu on tarvis süveneda tantsude sisusse. Oli ju vanarahval iga tants väljendus mõnest rõõmusest või murest, võidust või kaotusest,” rääkis Rütter.

Kes tulnud, see jäänud

Jõgevahe pere looming ei piirdu üksnes eesti folklooriga. Repertuaaris on ka mitmete rahvaste tantse. Samuti tantsitakse nn lavatantse.

Jõgevahe pere eestvedaja Airi Rütter oli Kultuuripärl 2007 auhinda vastu võttes tagasihoidlik avaldades arvamust, et preemia on rohkem avantsiks antud. Folklooriseltsi aastatepikkust tööd arvestades see kindlasti nii ei ole.

Jõgevahe pere tunnistati 2007. aasta kultuuripärlik

“Mina tantsisin alguses KEK-i naisrühmas ja siis “Labajalas”, alates 1994.aastast olen aga Jõgevahe peres. Vahel kipub tantsimine ka väsitama, aga ikka on mingi magnet, mis tantsima kutsub,” rääkis naisrühma üks kauaaegsemaid liikmeid Helle Normak, kes folklooriseltsi perenaisena tegeleb ka majandusküsimustega ja erinevate asjaajamistega.

“Samuti on staazikaks tantsijaks Sirje Parbus, kes oma tantsutasemega eeskujuks endast märksa nooremategi. Marika Järvetit võib nimetada aga lausa sündinud tantsijaks ja minu heaks abiliseks tantsude õpetamisel,” rääkis Airi Rütter. Samuti on Airile abiks seenioride õpetamisel Maimu Karv.

Päris oma maskott

Jõgeva Kultuurikeskuses peetakse oluliseks, et kultuuritöötajad mitte ainult ei suunaks ega korraldaks kultuurielu, vaid ka ise võimalikult loominguliselt aktiivsed oleksid.

“Kui tuln kultuurikeskusesse kunstiliseks juhiks, tuli minulgi mitmel üritusel laulda ja pilli mängida, sest elava muusika järele on ikka vajadus olnud. Et leidis ka teisi samasuguse harrastusega inimesi, sündis rahvaliku muusika ansambel Tempora mores,”

rääkis laulumees ja erinevatel pillidel musitseerija Hillar Laane.

Nii Tempora Mores kui ka perekond Niglaste pereansamblis lööb aktiivselt kaasa perepoeg Ago Niglas.

“Ago on sündinud peaaegu samal ajal, mil Jõgevahe Pere ja meiega lausa kokku kasvanud. Nii võime kultuurilembelist noormeest lausa oma maskotiks pidada,” lausus Rütter.

Kollektiiv tõeliselt kõrge tasemel

Jõgevahe pere on osalenud kõigil Eestis toimunud folkloorifestivalidel Baltica. 2001. aastast omab Jõgevahe pere Baltica Kunstinõukogu tunnuskirja, kui kõrgetasemeline folkloorikollektiiv, kes võib Eestit esindada rahvusvahelisel tasemel. Lavatantsu alal on Jõgevahe pere naisrühmal 2004. aastast kõrgem kategooria. 2005. aastal toimunud V Eesti naisrühmade võistutamisel võitis Jõgevahe pere naisrühm I koha, millega tuli kaasa ka VI võistutamise korraldamine Jõgeval. Selle võistutamise laiendas Jõgevahe pere I Eesti naisrühmade festivaliks, mis omakorda tõi Jõgevale Eesti naistetantsu pealinna nime ja Jõgevahe perele suure kultuuripreemia Jõgevamaa Kultuuripärl 2007.

Käidud on ka laias maailmas

Jõgevahe Perel on tugevad sidemed välis-eesti kultuuriseltsidega. Kaks korda on Jõgevahe Pere käinud esinemas Peterburi Eesti Seltsi üritustel. Kolmel korral on aidanud läbi viia Läti Eesti Seltsi juubeleid ja 2004. a. ka ülemaailmseid ESTO päevi Riias. Airi on olnud rahvatantsu konsultandina abiks Austraalia Eesti Seltside Liidu kutsel Sydney's, Melbourne'is ja Adelaide'is. Eesti päeval Austraalias käis esinemas ka ansambel Tempora mores. Euroopa rahvatantsu ja rahvamuusika festivalil Europeade osales Jõgevahe Pere 2001.a. Hispaanias ja 2002.a. Belgias. Kontsertreisid on viinud Jõgevahe Pere tantsijaid ja pillimehi lisaks eelpoolmainitud tele veel Läti, Leetu, Soome, Rootsi, Poolasse, Ungarisse, Sitsiiliasse, Tadžikistani ja Prantsusmaale. Üldse on tänaseks välismaal esinemas käidud täpselt kakskümmend korda.

“Mitmedki rajatagused rahvakultuuri hoidjad on meile erilisel lähedaseks saanud. Nii oleme korduvalt kohtunud Šoti torupilliansambliga, keda lausa oma sõtlasteks peame,” rääkis Tempora morese liige Hillar Laane.

Nõu saavad asjatundjalt

Jõgevahe Perel on tugev loominguline koostöö mitmete Eesti rahvaloomingu korüfeedega, nagu näiteks rahvatantsude loojate ja pedagoogide Kristjan Toropi, Helju Mikkel, Maie Orava, Ülle Feršeli, Mait Agu, Maido Saare, folkloristi professor Ingrid Rüttiliga.

“Nii oleme kuulda saanud palju nõuandeid ja õpetusi oma ala parematel asjatundjalt,” lausus Airi Rütter.

Ees ootab sünnipäevapidu 1998. aastal valmis Jõgevahe perel koostöös teiste Jõgeva taidluskollektiividega Eesti Vabariigi 80.aastapäevaks etendus “Hõbevalged ööd”, mis kajastab meie maa ajalugu alates ürgsetest aegadest kuni taasiseseisvumiseni välja.

“Oleme rõõmsad, et meie 20. sünnipäev on samal aastal, mil Eesti riik saab 90. ja Jõgeva linn 70. aastaseks. Mõlema suursündmuse tähistamiseks anname ka oma panuse. 29. märtsil ootame aga kõiki oma sõpru ja austajaid Jõgeva kultuurikeskusesse meie sünnipäevasimmanile,” ütles Jõgevamaa pärimuskultuuritulehoidja Airi Rütter.

JAAAN LUKAS

TEATED

Jõgeva Linnavalitsus tunnustas Jõgeva linna aumärgiga:

Helge Maripuud – eduka töö eest emakeeleõpetajana ja klasisjuhatajana ning Betti Alveri mälestuse jäädvustamise eest.

Eevi Mootset – kauaaegse edukat töö eest Jõgeva Gümnaasiumi inglise keele õpetajana.

Luule Palmistet – tulemusliku töö eest sotsiaalvaldkonnas.

Aimur Säärtsat – noormaadlejade järjepideva treenimise ja spordipisiku nakatamise eest Jõgeva linnas.

Erki Tederit – kino taaskäivitamise eest Jõgeva linnas.

Toomas Vahurit – ettevõtluse arendamise ning kultuurielu väärtustamise ja toetamise eest Jõgeva linnas.

Gümnaasiumi segakoor sai võistulaulmisel kõrge koha

9. veebruaril Tartus Miina Härma Gümnaasiumis toimunud ülevabariigiline kooride võistulaulmisel jõudis Jõgeva Gümnaasiumi segakoor kahe tugevama koori hulka. Noortekooride kategoorias osalenud Jõgeva lauljad paistsid silma lisaks heale lauluoskusele veel ka emotsionaalsuse poolest.

„Kuulasime Hugo Treffneri Gümnaasiumi koori väga korrektset ja puhast esitust. Siis ütlesid meie noored, et peame laval minnes palju rõõmsamad olema, sest publik ilmselt ei soovi rangete nägudega lauljaid vaadata,” rääkis Jõgeva Gümnaasiumi koori dirigent Maret Oja.

Küllap paistiski lauljate silmis puhas rõõm ka saali, sest žüriile jättis Jõgeva gümnaasistide esinemine väga hea mulje. Isegi nii hea, et koos Treffneri kooli kooriga jäädki võistulaulmisel jagama 1.-2. kohta. Dirigent on sellise tulemusega väga rahul. Eriti kui arvestada asjaolu, et žürii mitmes teises kategoorias esikohta üldse välja ei andnudki.

„Olen oma koori noortega tõesti väga rahul,” kiitis lauljaid Maret Oja. „Ma ei pea kunagi muretsema, et nad proovides käiksid. Nad on alati korralikult kohal ja suudavad enne esinemisi end hästi kokku võtta. Omavahel on neil ka hea klapp ja kõik on alati hea tulemus eest väljas.”

TERVISENURK

Hoia tervist, hoia südant!

Kui eelmises linnalehes anti näpunäiteid, kuidas koleks mõistlik alustada liikumisharrastusega, siis seekord mõned mõttetavad tervislikud tootumised. Seda selleks, et ennast hästi tunda ja liikumises koorumisi ning sagedusi suurendada. Toiduainete valiku aluseks on neli põhimõtet: tasakaalustatus, mõõdukus, vastavus vajadusele ja mitmekesisus.

Toidupüramiid aitab neid põhimõtteid järgida. Toidupüramiidis on kõik toiduained jaotatud rühmiti neljale põhikorrusele, lisaks püramiidi põhi ehk liikumine ja tipuosa. Toidupüramiid annab piltliku ülevaate päevas vajalikest toiduainete kogustest ja vahekorras toiduainete rühmade kaupa. Igas toiduainete rühmas on antud päevane soovitatav toiduportsjonite arv.

Tinglikult on püramiidi alumistes osades need toiduained, mida tuleb rohkem süüa, keskele jäävad mõõdukalt ja tippu vähem süüa soovitatavad toiduained. Portsjonite suuruse arvestamisel on aluseks võetud toiduainete energia- ja rasvasisaldus. Portsjonite arvud ja suurused antakse küll päeva kohta, kuid tegelikult tuleks arvestada nädala keskmiseid koguseid, sest kõiki toiduaineid ei sööda iga päev. Päevade lõikes võib ka toiduenergia saamine kõikuda, seetõttu ei saa võtta soovitusi absoluutsena päevaseks tarbimiseks. Samuti sõltuvad toodud portsjonite arvud ja tarbitav toiduenergia laste soost, vanusest ja füüsilisest aktiivsusest.

Esimesel põhikorrusel on päevases toidus kõige suuremat portsjonite arvu märkiv tärklikerikaste toiduainete – teraviljasaaduste ja kartuli grupp. Energia- ja rasvasisaldusest lähtuvalt tuleks sellest ligi pool tarbida rukkileivana (100-150 g), veerand kartulina (100-150 g) ning veerand teiste teraviljatoodetena (teraviljapuder, riis, makaronid, tatar jne – kokku 2 dl).

Teisel põhikorrusel asuvad puu- ja köögiviljad ning marjad, päevas soovitatakse vähemalt 2 portsjonit puuvilja ja marju ning 3-5 portsjonit köögivilju. Lastepuhul on üks portsjon umbes 80 g tooreid, keedetud või hautatud köögivilju ja puuvilju niisama või roa koostises. Marjade puhul on üheks portsjoniks umbes 1,5 dl, kuivatatud puuviljade ja marjade puhul umbes 10-15 g. Ühe puu- ja köögiviljaportsjoni päevas läheb arvesse mahl või nektar (150-200 g). Eelistada tuleks konserveerimata puu- ja köögivilju.

Kolmandal põhikorrusel asuvad piim ja piimatooted ning toidugrupp liha-kala-kana-muna. Mõlemast grupist võiksid lapsed süüa päevas 2-3 portsjonit. Eelkooliealistel lastel piima puhul rasvaprotsenti ei piirata, küll aga võiks teistest piimatoodetest eelistada väiksema rasvasisaldusega tooteid. Lapsed võiksid päevas tarbida umbes 2 klaasi vedelaid piimatooted, lisaks jogurtit, kohupiima ja kodujuustu, harvem hapukoort ja jäätist. Teisest grupist võiks eelistada kala, taist liha ja väherasvaseid lihatooted. Üks portsjon on umbes 40 g hautatud liha või rasvast kala. Väherasvase kala portsjon on umbes 60 g. Muna ei soovitata süüa üle kolme nädalas.

Neljandal põhikorrusel on lisatavad toidurasvad, pähklid ja seemned, mida päevas soovitatakse 3-4 portsjonit (1 portsjon on umbes 1 teelusikatäis rasvainet). Lisatavatest toidurasvadest on soovitatav suurendada õli kasutamist. Vältida tahkete margariinide, suure lisainete sisaldusega määrdemargariinide ning majoneeside kasutamist.

Püramiidi tipus asuvad kõige harvem ja väiksemas koguses soovitatavad toiduained: suhkur, mesi, moos, maiustused ning magusad karastus- ja mahlajoogid.

Lapsed võiksid päevas piirduda 2-3 portsjoniga. 1 portsjon on umbes 2 teelusikatäit suhkrut, mett, moosi, 1 küpsis, paar kommi või 100 g karastus- ja mahlajoogi.

Tervislikku toitumist soovides

KALMER LAIN, terviseedenduse komisjoni esimees

Toasooja hinnast

Eelmises linnalehes kirjutasin raudteeülekäigu ja bussijaama teemal. Täna räägin teemal, mis viimasel ajal on kütnud üles kirgi ja hoiab ärevil paljude meeli. Nimelt toasooja hinnast.

Püüan artiklis välja tuua viimasel ajal enim huvi pakkunud probleemid ja teha seda küsimuste-vastuste vormis.

Miks toasooja hind on viimase ajal nii palju tõusnud?

Toasooja hinda enim mõjutav tegur on energiakandja hind. Meie katlamaja puhul siis Venemaalt tulev maagaasi hind, mis on jõuliselt tõusmas Euroopa keskmise hinna tasemele. Eelmisel aastal lisandus veel käibemaksu muutusest põhjustatud hinnatõus. Käibemaksu määr küttele tõusis 5%lt 18%le. Kahjuks sattusid muutused liiga lühikesse perioodi peale, mis meie palgatset arvestades lõi liiga valusalt tasku pihta.

Pärast erastamist oli soojatootja kohustatud viie aasta jooksul järgima kokkulepitud hinnavalemit. Tänapäeval vaatab tootja taotluse läbi ja hinna kooskõlastab Konkurentsiamet (endine Energiaturu Inspeksioon).

Kas toasooja hinnatõus pidurdub?

Läbirääkimised soojatootjaga lubavad eeldada, et hinnatõus pidurdub. Usun lahendusse, kus elanikud saavad tarbida kvaliteetset teenust mõistliku hinna eest. Kuigi tootja ja tarbija huvid on erinevad, ei saa siiski olla üht ilma teiseta. Soojatootjal on vaja pingutada otsimaks odavamaid lahendusi ning elanikel omalt poolt leida võimalusi kodudes soojakadude vähendamiseks. Taskukohane hind on kasulik mõlemale osapoolle, sest voi-

maldab inimestel tasuda arveid õigeaegselt ning võlgnevusteta.

Miks üldse võõrandati AS Jõgeva Soojus?

Möödunud aastakümme tevikuna ning eriti viimased aastad enne aktsiate võõrandamist olid soojatootjale eriti kriitilised. Jõgeva Soojuse probleemid olid korduvalt arutusel linnavalitsuses ning volikogus. Probleemide väljaselgitamiseks ning edasise tegevuskava koostamiseks otsustati auditeerida ettevõtet ning koostada ettevõtte saneerimiskava aastateks 2000-2001. Kaaluti ka täiendavalt 650 000 krooni eraldamist linna eelarvest aktsiakapitali suurendamiseks (loe: majandusraskustega toimetulekuks).

Auditori aruanne esitati 28. augustil 2000. aastal ja see tõi välja puudused finants-majandusliku tegevuses perioodil 1998-2000. Et linnakorterid saaks ka edaspidi köetud ning süsteem kokku ei kukuks, oli vaja kiiremas korras teha investeeringuid. Linnakassas aga vajalikud rahalised vahendid puudusid. Seetõttu hakati mõtlema aktsiate võõrandamisele kui võimalikule lahendusele kriisisituatsioonist väljatulekuks.

Mis on saanud puiduhakkel töötavast katlast? ?

90ndate aastate algul paigaldati katlamajja lisaks masuudi ja gaasiküttele veel tahkeküttele. Täna seisab puiduhakke katel õnnetuna katlamajas. Rootsi abi korras tulnud kasutatud vedelküttekatel ehitati kohapeal ümber tahkekütuse katlaks. Katel vajas sageli remonti ja ka efektiivsus oli madal. Puiduhakke ette andev tehnika osteti ka pruugituna. Antud ajahetkel oli süsteem isegi ebaefektiivsena vajalik, sest võimaldas gaasi ja ma-

suudi ebakindla tarne olukorras kasutada kohapealset toorainet. Juba siis pakuti optimaalsema lahendusena üleminekut täisautomaatselt gaasikatlale. Ju nappis parema lahenduse teostamiseks lihtsalt raha.

Millises mahus on Eraküte teinud investeeringuid ning mis põhjusel kaotati puiduhakkel kütmine?

Vastab AS Eraküte tegevdiri-ektor Priit Tiit.

„Eraküte on aastatel 2002 kuni 2008 investeerinud kokku 7,56 miljonit krooni. 2003. aastal paigaldasime uued kaasaegsed gaasikatlad. See otsus tehti erinevate võimalike lahenduste võrdlusest tulenevalt. Võrreldi nii amortiseerunud hakkekatla väljavahetamist, kui ka koostootmisjaama rajamist. Uutesse gaasikatlatesse investeerimine andis võimaluse müüa soojust madalaima hinnaga võrreldud variantidest. Põhjuseks väiksemad investeeringukulud müüdava MWh kohta ja soodne gaasi hind (hinnavahe puiduhakkega 10%). Otsus ei olnud vale, kuna soojuse hind oli muutumatu 3 aastat (2003-2006), olles üks madalaimaid Eestis.“

Mis asi on piirhind?

Piirhind on hind, millest kõrgemat hinda ei või ettevõtte soojuse müügil tarbijale rakendada. Ettevõttel on lubatud müüa soojust piirhindast madalama hinnaga.

Milliseid arenguid on soojamajanduses oodata?

Priit Tiidu kirjast: „Kujunenud olukord, kus maagaasi hind on hüppeliselt tõusnud, sunnib meid kiiresti leidma lahendust, et viia soojusenergia müügihind madalamale tasemele. Teavitame teid esimesel võimalusel meie kavadest

soojusenergia hinna madalamale tasemele viimiseks.“

Täna võib öelda, et hinnatõusu sellises ulatuses ei tule.

Kas Jõgeva linnas kehtib kaugküttepiirkond?

Kaugküttepiirkond Jõgeva linnas ei kehti.

Kas linnavalitsusel ja tootjal on kavas rahvaga kohtuda?

AS Eraküte esindaja osaleb Jõgeva Linnavolikogu täiskogu istungil 6. märtsil, kus tuleb aruteluks soojateema. Kuna istungid on lahtised siis saavad kõik huvilised sellest osa võtta.

Arvan, et linnarahvaga kohtumine võiks toimuda pärast volikogu istungit, märtsikuu keskpaiku. Lahtirääkimist vajavad võimalikud hinnapoliitika arengud, alternatiivsed küteliigid, lokaalkatlamajade otstarbekus, suvel sooja vee andmine, sotsiaaltoetused jne.

Tahan tänada neid inimesi, kes soojahinna järsu tõusu pärast tööpoolest muret tunnevad ja head nõu annavad. Pooltõdedest pakatavad ja eksitavad artiklid ajalehtedes aitavad probleemi lahendamisele vähe kaasa.

Lõpetuseks kordan veelkord üle, et linnavalitsus ei ole jätnud oma elanikke saatuse hooleks ja teeb kõik selle nimel, et toasooje Jõgeval oleks kättesaadav kvaliteetsena ja mõistliku hinna eest.

Teretunud on head näpunäited spetsialistidelt. Koos suudame rohkem ja paremini.

VIKTOR SVJATÕŠEV, linnapea

Külmalinn, jõuluvana kodu, jäähall või kõik koos

Viimastel aastatel on aktiivselt otsitud Jõgeva linnale uusi teemasid ja väljundeid, et millega eriliselt silma paista Eestis.

Jõgeva on see koht, mida on vaja raputada uute põnevate ja hullumeelsete ideedega. Tähtis on see, et inimesed mõtleksid selles suunas ja pakuksid välja erinevaid ideid.

Kui me 20 aastat räägime, et oleme väike ja vaene linnakene, siis ei juhtu ka tulevikus midagi erakorralist, mis viiks linna arengut edasi. Kui seada kindlad sihid ja eesmärgid, siis on ka utoopilistel ideedel läbilöögi võimalus. Kolm aastat on Jõgeval olnud turunduslause „Külmalinn Jõgeva, Jõuluvana kodu“. Kas ka edaspidi sõltub kindlasti sellest,

millise hinnangu ja tegevuskava annab sellele ideele kevadel valmiv Külmalinna teemapargi kontseptsioon.

* Mida meie aastaringselt tegutsev jõuluvana teeb kui iga aasta läheb meil talved lähivad soojemaks?

* Mis saab jäähokist kui enam loodusliku jääd ei ole võimalik teha?

* Kuidas korraldada „Jääpurika meistrivõistlusi“?

* Mis külmalinn me oleme kui meil ei ole jäähalligi?

Kui need kolm märksõna kokku panna, siis hea strateegiaga on võimalik Jõgeva linnal tõelise külmalinna eksisteerida. Linnana, kus mängitakse jäähokit, jääkeeglit, uisutatakse,

korraldatakse erinevaid jääkarnevale, jääskulptuuride- ja jääpurikavõistlusi jne. seda kõike siis jõuluvana valsa pilgu all.

Õeldakse ja tõdetakse, et ajalugu kordub teatud aegade tagant. Miks mitte võiks jäähoki saada taas Jõgeval kõige populaarsemaks spordialaks. Paljud mäletavad meie linnas toimunud 60 aasta jooksul erinevaid jäähokimatše, kus mitmete sadade pealtvaatajate ees tuldi meistriteks ja võitjateks. Täna on endised hokistaarid võtnud vedada uue raske, kuid huvitava koorma. Nimelt on Uno Veski, Alar Kroodo ja Tiit Mets käivitanud Jõgevale jäähalli ehitamise mõttetalgud. Tugevasti on kulutatud linnavalitsuse uksi, jalga on juba kultuuriministeeriumi ukse vahelt läbi käinud, sõnum viidud Eesti Jäähokiliitu, finantseerija-

tega läbirääkimisi peetud ja esimesed eskiisjoonisedki on lauale pandud. Jõgeva linna poolt on algatatud on detailplaneering ja veebruari lõpus selgub firma, kes hakkab Aia 40 kinnistule detailplaneeringut koostama. Tundub, et need mehed ei jäta ennem kui jäähall valmis on. Selline sihikindel tegutsemine endiste jõgevlaste poolt oma igati tänuväärne panus oma kodulinna. Tean, et neil on plaanis kaasata sellesse projekti ka teisi Jõgeva linna patrioote. Seda kõike koos ühise eesmärgi nimel. Jäähall ei ole utopia vaid reaalsus kui suurelt unistada. Jõgeval on vaja pikaajalisi traditsioone hoida ja uusi traditsioone tekitada.

KALMER LAIN, abilinnapea

ÕNNITLUS

Kunstikool sai endale meediaklassi

Jõgeva Kunstikool sai endale uue õppeklassi. Arvestades siia juurde veel Jõgeva linnas kino avamist, võiks öelda, et tulemas on meediakunsti ajastu. Ja võib-olla polegi enam kaugel aeg, kus kinos saab vaadata lausa meie oma linna noorte filmiloomingut.

Nimelt sai jaanuari lõpuga valmis kunstikooli meediaklass, mis avarab kindlasti kunstikoolis õppimise võimalusi. Meediaklassi avamine sai teoks tänu Haridus- ja Teadusministeeriumi poolt südasuvel välja kuulutatud projektikonkursile, kuhu said taotlusel esitada kõik üle vabariigi tegutsevad muusika- ja kunstikoolid. Kokku oli projektitoetusteks ca 1,8 miljonit. Samas ei saanud ühe projektiga taotleda suuremat summat, kui 150 tuhat krooni. Lisaks oli vajalik ka 10 % omaosalus. Projekt ise pidi lõppkokkuvõttes andma noortele uue, põneva ja kaas-aegse võimaluse oma andeid avastada ja proovile panna.

Jõgeva Kunstikoolis on meediakunsti õppimist ja õpetamist katsetatud juba päris mitu aastat. Seega ei alustatud tühelt kohalt, kuigi senised võimalused olid üpris piiratud. Meediakunsti õpetamise idee, aga ka kogemus pärineb kunstikooli juhatajalt ja õpetajalt, Anne Nurmikult, kellele oli lühikest aega fotokunsti õpetamisel teoks kurnagine kunstikooli kasvandik Maris Roost.

Tänu neli aastat kestnud katsetustele oli juba enne projektikonkursi toimunud mitmeid põnevaid fotonäitusi, sealhulgas tehtud ka üks fototehnikas kunstikooli lõputöö. Oli valminud meediakunsti vahendusel säilinud protsessikunsti teoseid, valmis saanud üks lühifilm kunstikooli koolielust ja teine lõputööna tehtud lühifilm kunstikooli õpetajatest. Lisaks on kunstikooli õpilased jõudnud kujundada ka mitmeid vajalikke trükiseid.

Kindlasti olid kõik kirjeldatud eeltööd ja ka väga hästi kirjutatud projekt need, mis tingisid selle, et Haridusmi-

nisteeriumi projektikonkursile esitatud Jõgeva Kunstikooli meediastudio projekt oli üks vähestest, mis pälvis lõppkokkuvõttes 100 % rahastuse ja sai teistega võrreldes ka üldse kõige suurema toetussumma, kokku 101 tuhat krooni.

Lisaks sellele, et paraneb kunstikoolis õpetatava kunstiajaloo- ja kompositsioonitundide läbiviimise ja õppe-tegevus, loodame, et ehk juba enne suvevaheaega avaneb meediakunstiga tegelemise võimalusi ka neil noortel, kes siiani kunstikoolis pole õppinud. Samas uuest õppeaastast on kindlasti plaanis tööle panna juba pisut põhjalikumad õppekavad koos vastavate õpperühmadega.

Kellel soovi ja huvi meediakunstiõppimise vastu, peaks endast aga varakult märku andma. Õpperühmade suurus saavad olema väikesed, mistõttu kiirematel on suuremad võimalused. Lisainfo 772 1778 või 527 1034 või kunstikoolis kohapeal.

ANNE NURMIK,
Jõgeva Kunstikooli juhataja

Jaauarikuu sündmused pildis

Linna vastlapäev kruusaugus, kus regi tuli käruga asendada. Pildil on võistlemas Jõgeva vallavalitsuse võistkond.

Meenutus üritusest Jääpurikas 2008. Jõuluvana sulatab esimest jääpurikat. Nagu näha, tuleb see tal päris hästi välja.

Jõgeva kino on avatud. Filmilindi lõikavad läbi kultuuriministeeriumi filminõunik Meelis Muhu, linna- pea Viktor Svjatõšev ja endine kultuuriminister Raivo Palmaru.

JÕGEVA LINNAVALITSUS

ÜLEVAADE jaanuari- ja veebruarikuu ISTUNGITEST

21. jaanuari istungil:

- 1) otsustati maksta sünnitoetust ühele Jõgeva linna lapsele;
- 2) määrati hooldaja neljale isikule;
- 3) väljastati kasutusluba Jõgeva Selveriga külgneval sõiduteel asunud ümbertõstetud elektripaigaldusele;
- 4) kinnitati Jõgeva Linnaraamatukogu töötajate koosseis;
- 5) muudeti Jõgeva Kultuurikeskuse töötajate koosseis;
- 6) tunnistati edukaks hanke „Jõgeva linna Aia tänava vee- ja kanalisatsioonitrasside rekonstrueerimine“ osaühingu Jõgeva Vesi pakkumus.

28. jaanuari istungil:

- 1) kinnitati Jõgeva Linnavalitsuse hallatavate koolieelsete lasteasutuste pedagoogide töötasustamise alused ja kuupalga alammäärad;
- 2) määrati Jõgeva Linnavalitsuse hallatavate koolieelsete lasteasutuste juhatajate põhipalk;
- 3) kinnitati Jõgeva linna munitsipaal- ja koolieelsete lasteasutuste juhatajate põhipalk;
- 4) määrati Jõgeva Muusikakooli

- 5) muudeti Jõgeva Gümnaasiumi haldus-, õppe- ja abipersonali, kasvatusala töötajate ja eripedagoogide koosseisu;
- 6) muudeti Jõgeva Täiskasvanute Keskkoole haldus-, õppe- ja abipersonali koosseisu;
- 7) muudeti Jõgeva Kunstikooli töötajate koosseisu;
- 8) muudeti Jõgeva Muusikakooli personali koosseisu;
- 9) muudeti Jõgeva Ühisgümnaasiumi haldus-, õppe- ja abipersonali, kasvatusala töötajate ja eripedagoogide koosseisu;
- 10) kinnitati Jõgeva Linnavalitsuse hallatavate haridusasutuste haldus- ja abipersonali töötasustamise alused ja kuupalga alammäärad;
- 11) kinnitati Jõgeva Linnavalitsuse hallatavate huvikoolide pedagoogide töötasustamise alused ja kuupalga alammäärad;
- 12) muudeti Jõgeva Kultuurikeskuse töötajate koosseisu;
- 13) määrati Jõgeva Kultuurikeskuse juhataja põhipalk;
- 14) kinnitati Jõgeva Kultuurikeskuse töötajate töötasustamise alused ja kuupalga alammäärad;
- 15) määrati Jõgeva Linnaraamatu-

- kogu juhataja põhipalk;
- 16) kinnitati Jõgeva Linnaraamatukogu töötajate töötasustamise alused ja kuupalga alammäärad;
- 17) anti nõusolek mittetulundusühingule Miiinus 43,5 avaliku ürituse „Jääpurikas 2008“ korraldamiseks;
- 18) vaadati läbi ja esitati Jõgeva Linnavalitsusele kahe otsuse eelnõud: „Jõgeva linnavara registri likvideerimine“ ja „Jõgeva linna Suur tn 68 katastriüksuse detailplaneeringu kehtestamine“;
- 19) otsustati Suur tn 30 katastriüksuse detailplaneeringu vastuvõtmine ja avaliku väljapaneku korraldamine;
- 20) võeti vastu Suur tn 68 katastriüksuse detailplaneering.

4. veebruari istungil:

- 1) otsustati maksta sünnitoetust kolmele Jõgeva linna lapsele;
- 2) lõpetati kahe isiku hooldus;
- 3) määrati hooldaja kahele isikule;
- 4) väljastati kasutusluba KEK-i kvartali rekonstrueeritud ühisveevärgi- ja -kanalisatsioonitorustikele;
- 5) muudeti Jõgeva Kunstikooli alaeelarvet;
- 6) anti projekteerimistingimused Turu tn 13 kaaluksu juurdehituse projekteerimiseks osaühingule

- Eesti Metall;
- 7) anti tingimused Aia tn 40 detailplaneeringu koostamiseks;
- 8) vaadati läbi ja esitati Jõgeva Linnavalitsusele määruse eelnõu „Jõgeva linnavara valitsemise kord“.

11. veebruari istungil:

- 1) otsustati maksta sünnitoetust kahele Jõgeva linna lapsele;
- 2) kinnitati Jõgeva Kultuurikeskuse kinopileti hinnakiri;
- 3) tunnistati nurjunuks linnavara Suur 24 võõrandamise kirjalik enampakkumine;
- 4) vaadati läbi ja esitati Jõgeva Linnavalitsusele kolme otsuse eelnõud: „Loa andmine Jõgeva linna haljastute hooldamise avatud hankemenetluse korraldamiseks“, „Jõgeva linnas Suvila tn 19 kinnistu detailplaneeringu koostamise algatamine“.

HELENA STEPANOV,
Linnavalitsuse peaspetsialist
776 6512

JÕGEVA LINNAVOLIKOGU

ÜLEVAADE

31. jaanuaril 2008. a toimunud 23. istungist. Volikogu 19 liikmest osales istungil 18 liiget.

1. Võeti vastu otsus Suur tn 88a katastriüksuse detailplaneeringu kehtestamiseks.
2. Võeti vastu otsus Kesk-Sauna tänava vahelise ühendustee aluse maa munitsipaalomandisse taotlemiseks.
3. Võeti vastu otsus, millega kinnitati Jõgeva Linnavalitsuse hallatavate asutuste 2008. aasta veebruari- ja märtsikuu revideerimise plaan.
4. Võeti vastu otsus, millega kinnitati Jõgeva linna ametiasutuste uus struktuur ja teenistujate koosseis ning võeti vastu määrus, millega tunnustati kehtetuks seni kehtinud struktuur ja koosseis. Volikogu leidis lisaks, et linnavalitsuses oleks vaja töötajat, kes tegeleks pidevalt linna avalike suhetega. Linnapeale tehti ülesandeks esitada volikogu märtsikuu korralisele istungile vastava ametikoha loomise eelnõu või sellekohane informatsioon, kuidas kavatsetakse olukord lahendada.
5. Võeti vastu otsus, millega kinnitati Jõgeva linna teenistujate palgamäärad ja palgatingimused. Volikogu andis täiendavalt rahanduskomisjonile ülesande volikogu poolt kinnitatavate poliitiliste ametiisikute ühtse palgasüsteemi väljatöötamiseks. Vastav eelnõu tuleb esitada volikogu märtsikuu korralisele istungile.
6. Päevakorrapunkti „Mitmesugust, informatsioonid, VABA MIKROFON“ juures kuulati ära linnavalitsuse informatsioon prügimajanduse korralduse praktikalist toimumisest seoses 1. jaanuarist rakendunud uue jäätmemajanduse korraga. Volikogu liikmed kõnelesid vajadusest linna tänavatele paigutada enam turvakaameraid, lähemal ajal alustatavast kino näitamisest, raudtee ülekäigust ja linna soojamajandusest seoses kerkinud sooja hinnaga. Lepiti kokku, et volikogu järgmine korraline istung toimub 6. märtsil 2008. a.

JAAN JÄRV,
Linnavalikogu kantsleijuhataja
776 6560

MÄRTSIKU KULTUURIKAVA

26. veebruar kell 19.00 Jõgeva kultuurikeskuses Vana Baskini Teatri etendus "Ometi kord".

29. veebruaril Lepatriinu teater „Talvelugu“ Jõgeva Gümnaasiumis

10. märtsil kell 19.00 Jõgeva kultuurikeskuses Pärnu teater Endla etendus "Võiküllane".

11. märts kell 10.10 lasteaias Karikakar laste lauluvõistlus "Laulurööm".

12. märtsil Jõgeva Ühisgümnaasiumis emakeelepäevale pühendatud kõnevõistlus.

12. märtsil kell 13.00 Jõgeva kultuurikeskuses Viljandi lasteteater Reki etendus "Rate".

14. märtsil Jõgeva Ühisgümnaasiumis veerandilõpu aktused.

14. märtsil emakeelepäeva tähistamine Jõgeva Gümnaasiumis.

15. märtsil 12.00 -17.00 Betti Alveri Muuseumis Hiina tervisepäev Mart Parmase juhendamisel.

20. märtsil kell 9.30 asteaias Karikakar kevadpidu: "Jänespüks Juuli ja Joonase lugu".

24. - 28. märtsil Jõgeva Ühisgümnaasiumis informaatika ainenädal ja netikarikas.

25. märtsil kell 19.00 Jõgeva kultuurikeskuses Kuldse Trio kontsert

Jõgeva linna sündmusi kajastab Jõgeva Linna Kaja, vaata www.linnakaja.jogevalv.ee

3. - 7. märtsil Jõgeva Ühisgümnaasium muusikanädal "Siit nurgast ja sealt nurgast ..."

3. märtsil algusega 10.55, 12.00 ja 13.05 loeng-kontsert "Siit nurgast ja sealt nurgast ..." (Ene Nael - klavessiin, Tuule Kann - kannel).

4. märtsi vahetundidel klassidevahelised viktoriinid.

5. märtsil algusega 10.55, 12.00 ja 13.05 loeng-kontserdid "Rahvamuusikast-pärimusmuusikaks" (Viljandi Pärimusmuusikakeskus).

6. märtsi vahetundides vanad seltskonnatantsud.

7. märtsi vahetundidel õpitakse uuemaid seltskonnatantse.

3. - 9. MÄRTS 2008

Alo Mattiisenile pühendatud muusikapäevad Jõgeva Gümnaasiumis

3. märtsil 3 kontserti - Rütmişow - Jaan, Ian Mikael ja Helena Victoria Kirss

3. märtsil kell 12.55 Kontsert „Johanson & vennad“

4. märtsil kell 12.55 Kontsert "Oh mustlane, mängi!"

5. märts - 3 kontserti - Inna Lai tutvustab käsikellade muusikat

2 kontserti - Tui Hirv laulab lastelaule ja vene romansse

6. märtsil kell 18.00 Salongiõhtu, esineb Väljataga vokaalkvintett

7. - 9. märtsil XII üleriigiline koolinoorte vokaalansamblike konkurss

7. märtsil kell 21.00 Kontsert Alo Mattiiseni loomingust - Eesti Kaitseväge segakoor ja Mikk Dede

8. märtsil kell 18.00 Kontsert „Vägilased“

Info telefonil 772 1976

Näitus Eesti maalikunsti klassikast muuseumis

Matti Milius on Tartus erakordne kuju, nähtus omaette. Teda teavad kõik. Vahel ongi teda Tartu Vaimuks kutsutud, sest ta jõuab pea igale kirjandusõhtule, performance'ile, kindlasti kunstinäituste avamisele. Võtab sõna, tembutab, loob õdusa olemise. Tema isiksuse juures on üks väga oluline ja määrav omadus – ta on lõpuni ja sügavuti heasüdamlik, võiks öelda lapsemeelne.

Mattil on väga esinduslik kunstikogu, mis sai alguse 60. aastatel. Vigur on selles, et ta on nii veenev ja usaldusväärne, et kunstnikud kinkisid ja kingivad ka praegu talle oma loomingut. Usaldus tekkis seepärast, et Matti ei teinud piltidega äri, ei müünud neid. Eks ta vahel, kui mõni pilt väga meeldib, nuiab kunstnikku ka tüütuseni ja vaist annete suhtes on tal suurepärase. Igatahes kuuluvad ta kollektsiooni kõik eesti kunsti klassikud – Arrak, Pääsuke, Mudist, Vindid, Lapin jne. Venemaal käies sai ta enda valdusse sealseid avangardiste, näiteks Kabakovi. Tema kunstikogu väärtus on hindamatu ja küündib miljonitesse kroonidesse.

Näitust Matti Miliuse kunstikogust saab vaadata Betti Alveri Muuseumis 12. märtsist 5. aprillini 2008.

TOOMAS MURU

JÕGEVAL ON TAAS KINO

2. märtsil „Arktika lugu“ 2007 aasta koguperefilm kell ...

2. märtsil „Tüütu mees“ Norra film kell

9. märtsil „Mehe töö“ Soome film kell

TERVISEPÄEV MUUSEUMIS 15. märtsil

Seekordse hiina tervisepäeva viib Betti Alveri Muuseumis läbi Mart Parmas.

Mart Parmasele meeldib nii tai chi, qigong kui shindo just seetõttu, et nad ei ole religioonid, haakudes hästi iga kultuuriga. Paljud hommikuvõimlemise programmid maailmas on muutunud plastilisemaks, muusika meditatiivsemaks, seega inim-sõbralikumaks. Hiina vana kehakultuur arvestab ka ealiste iseärasustega. Mida vanemaks saab inimene, seda aeglasemaks ja plastilisemaks peaks muutuma tema kehakultuur, tema hommikuvõimlemine. Tema korraldada on iga suvel ka profülaktilise massaaži shindo treeninglaagrid. Tunnistuse saamiseks sooritatakse eksam jaapanlanna Kazuko Kuratomile, kes shindo loomisel on tuginenud Jaapani kultuuri- ja kehakultuuritraditsioonidele. Mart Parmas on shindo diplomini viinud paarsada Eesti inimest.

Vanad kultuurid töötasid välja tehnikad, millede eesmärgiks oli juhtida inimest individuaalse arengu tippu, loovusele ja loomulike energiaallikateni, tehnikad, mis reaalselt parandasid tervist ja

suurendasid tervete rahvaste elujõudu. Mõned tehnikad ja nendega seotud õpetused on säilinud siiani - qigong, jooga, shindo jne.

“Ida tervendus- ja liikumissüsteemid on maailmas nii levinud just sellepärast, et need on ajale vastu pidanud,” ütles Mart Parmas. “Ka meil siin olid kindlasti omad liikumissüsteemid, aga me oleme need progressi käigus ära unustanud. Ainus iidne kehakultuuri vorm, mis säilinud, on rahvatants, ent sellegi põhi on moderniseerimisega ära rikutud.”

Marti kutsutakse palju erinevate asutuste koolitustele. Tema korraldada on iga suvel ka profülaktilise massaaži shindo treeninglaagrid. Tunnistuse saamiseks sooritatakse eksam jaapanlanna Kazuko Kuratomile, kes shindo loomisel on tuginenud Jaapani kultuuri- ja kehakultuuritraditsioonidele. Mart Parmas on shindo diplomini viinud paarsada Eesti inimest.

Heameelt teeb ka see, et Eesti Reumaliidu korraldusel teeb Mart Parmas hiina võimlemist Tallinnas ka liigesehai-

getele. Huvilisi oli nii palju, et ühe trenniaja asemel tuli korraldada kaks: hommikul ja õhtul. mõnekümne aasta eest ei soovitanud arstid liigesehaigetel ennast peaaegu üldse liigutada. Nad kartsid, et haige liigese treenimine süvendab valu ja põletikku veelgi.

Nüüd soovivad tohtrid risti vastupidist. Harjutusi tuleb teha iga päev või vähemalt üle päeva, see tugevdab lihaseid ja luustikku ning suurendab painduvust. Lõpuks paraneb ka inimese enesetunne.

Suurem osa eestlastest peavad liigesevalu täiesti loomulikuks vanadusega kaasnevaks nähtuseks ega lähe seda arstile kaebama.

Ravitakse aga liigesehaigusi mittesteroidsete põletikuvastaste ainetega. Kui lihtsam keeles lahti seletada, kujutavad ravimid endast tavalisi valuvaigisteid. Haiget need just terveks ei tee, aga valu võtavad vähemaks küll. Kroonilised haiged võtavad ravimeid pidevalt ja suurtes annustes. Just seetõttu on nende ravimite kõige olulisem ja ohtlikum tüsistus nende omadus kahjustada

seedetrakti limaskestast (maohaavand, -verejooks).

Ainuüksi see teadmine võiks panna inimesi oma tervise eest sõbralikumal moel hoolt kandma – ja seda võimalust ka paljud juba kasutavad. Meie lähipõhjamaades kuulvad massaaž ja tervisevõimlemine juba mõnda aega tavameditsiini juurde. Ennekoike saadetakse inimene nn terapeudi juurde ja siis alles, kui sellest väheseks jääb, määratakse medikamendid.

Mart Parmase trennides valitseva meeolu parimaks iseloomustamiseks sobib väljavõte Eesti Ekspressist: „Mõned harjutused on tegijatel juba peas. Näiteks: “Teeme nüüd seda, mis kodanik teeb, kui ta koju läheb,” käseb Parmas. Ta on vahepeal roninud suurele presiidiumilauale saali ees, muidu ei oleks teda lihtsalt näha. Mammid asetavad peopesad nina ees aupaklikult kokku ja hakkavad, jalad natukene harkis, kummardama. “Kas te olete seda kodus proovinud ka,” küsib Parmas. “Jah,” hõikab üks naisterahvas minu kõrval. “Nad arvasid, et mammi on lolliks läinud,” ki-

histab ta lõbusalt. “Mammi ei ole mitte lolliks läinud, vaid hiina tarkust õppinud,” vastab Parmas. Kõik kummardavad muudkui edasi.”

Tervisepäeval tutvustab Mart Parmas hiina kehakultuuri. Teeme erinevaid harjutusi, vaatame filme parkides harjutavatest hiinlastest, kuulame Hiina reisi muljeid, sööme suppi ja teeme jälle harjutusi. Kohtume laupäeval, 15.

märtsil kell 12 – 17. Osalemistasu 30 krooni, õpilastele ja pensionäridele 15 krooni.

Tervisepäeva korraldavad kultuuriselts Vanaveski ja Betti Alveri Muuseum.

Täname toetuse eest Kultuurkapitali Jõgevamaa ekspertgruppi ja Jõgeva Maavalitsust.

HELI JÄRV